

tes actuacions concretes hi ha, per exemple, promoure l'enoturisme a la Terra Alta en el marc de les Terres de l'Ebre, gestionar conjuntament la via verda o crear la via blava entorn al GR-99. També el disseny d'un pla de comunicació conjunt i la creació d'un web de promoció turística 3.0 o promoure la millora del transport públic. El PEEOTE tampoc oblidia els programes i actuacions "relacionats amb l'atenció social, l'atenuació dels casos d'exclusió, la sanitat o la preocupació pels col·lectius més sensibles".

També en matèria turística, un dels annexos el dedica a parlar sobre la necessitat de crear "un consorci públic-privat per a la gestió i la promoció de turisme a les Terres de l'Ebre", una acció que titlla de "clau per atendre les demandes del sector privat i les necessitats públiques per al desenvolupament" del sector.

CREACIÓ D'UNA MARCA Un altre dels annexos el dedica a parlar detalladament de la necessitat de crear una marca de territori. "La marca territori representa la creació d'un concepte que recull les característiques pròpies i diferencials d'un territori i proposa

una oferta de valor per als diferents col·lectius amb que fa interacció, dotant-la d'una expressió gràfica que faciliti la seva activitat de comunicació", assenyala el PEEOTE, tot afegint: "L'impuls d'una marca territori, amb una presència transversal en la proposta estratègica del PEEOTE, constitueix un element de vertebració de la mateixa proposta i de vertebració i projecció del territori". El document aporta aquests valors que són: Natura/paisatge, Baixa densitat, Cohesió social/benestar, Aliments de qualitat, Voluntat de projecció, Voluntat de vertebració, Novetat/canvi/esperança, Sectors emergents, Ruralitat, Sostenibilitat, Policentrisme i Diversitat.

Més enllà de la descripció de les actuacions concretes, el PEEOTE també dedica un centenar de pàgines més a detallar, de forma més concreta, 45 de les actuacions. Per a cadascuna d'elles hi ha "la referenciació, una redacció més detallada, indicadors de seguiment i la proposta d'agents implicats". Unes actuacions que també inclouen una prioritat a curt termini (menys d'un any), a mitjà termini (entre 1 i 3) i a llarg termini (entre 3 i 5 anys). ■



i recomana microclústers de sectors com l'agroalimentació, les energies renovables o el moble.

I, A MÉS

"Paraules de síntesi"

El PEEOTE dedica dos pàgines, abans dels annexos, a fer una síntesi de tot el que es pot trobar en el document, unes paraules que recollim a continuació a mode de síntesi. Entre altres coses, aquest text destaca que les actuacions estratègiques ja tenen una planificació en el temps que en la majoria d'actuacions es preveu per al 2017.

■ "El Pla Estratègic Empresarial i per a l'Ocupació de les Terres de l'Ebre, que s'ha concretat en les seccions anteriors, proposa un canvi. Proposa un canvi fonamentat en els recursos i en les fortaleses del territori i la seua capacitat per establir una oferta competitiva diferencial en l'economia catalana. Ha incidit en la necessitat de profunditzar en la competitivitat i el desenvolupament dels sectors coneguts, però també d'actuar sobre noves opcions. Ha apostat per incidir en la consolidació del sector primari, però, per exemple, també en la necessitat de desenvolupar l'agroindústria de manera clusteritzada. Ha apostat per explotar al màxim els recursos turístics existents en clau territorial amb les noves eines de disseny de productes, promoció i comercialització. Ha subratllat la necessitat de reforçar i promoure la industrialització del territori amb l'estratègia de clusterització i de localitzacions competitives. S'ha preocupat pels processos de declivi industrial de certs territoris. Ha incidit en la promoció de l'emprenedoria i en les estratègies formatives per incrementar l'ocupació de la població ebreca. Ha emfatitzat en la necessitat de millorar les infraestructures al servei de l'economia, tant les de transport com les més directament econòmiques. Ha subratllat la necessitat de salvaguardar els actius naturals del territori combinant-los amb la seua valorització econòmica, seguint, de fet, l'esperit i principis d'actuació de les reserves de la biosfera, veritable projecte territorial estratègic del present i molt anclat en aquest pla. El Pla, a més a més, no s'ha centrat únicament en actuacions estrictament econòmiques. Les Terres de l'Ebre són un territori socialment molt viu. A més a més, l'economia ha d'estar al servei dels ciutadans i del seu benestar. Amb aquest objecte, el document ha inclòs programes i actuacions relacionades amb l'atenció social, l'atenuació dels casos d'exclusió, la sanitat o la preocupació pels col·lectius més sensibles. El Pla, com hem anat manifestant, és un pla de tots. Els mecanismes de participació implementats, tant de manera grupal com a individual (vegeu 272 detall a annex), han fet que tothom interessat en aportar la seua opinió ho haja fet sense cap obstacle. S'han organitzat tres grups de temàtica general, amb diferents reunions cadascun, deu grups temàtics, una enquesta a la ciutadania (que ha incorporat la possibilitat d'aportacions personals), entrevistes individuals i nombrosos contactes amb diferents agents. Tots ells han contribuït a generar una quantiosa informació que s'ha hagut d'ordenar i estructurar adequadament.

L'àmbit d'aplicació màxim referencial del Pla, tal com es proposa ara, serien sis anys des de l'aprovació. Per tant, estariem parlant aproximadament del 2020, amb una clara correspondència amb l'horitzó europeu. No obstant això, i com hem vist, el gruix de les actuacions estratègiques detallades tenen un horitzó d'acompliment de, com a molt, tres anys; per tant, el 2017, i fins i tot algunes d'un any. En aquest sentit, entenem que s'hauria de preveure l'avaluació estructural i profunda del Pla, i la seua materialització, en aquesta darrera data, el 2017. De tota manera, creiem així mateix raonable que les diferents actuacions i eixos del Pla siguin avaluats de manera anual, amb indicadors de seguiment tant globals (PIB, ocupació, sectors productius) com directament relacionats amb els programes i les actuacions.

El Pla, però, i com hem subratllat en la secció anterior, no és un document tancat. S'ha de concebre com un document obert, dinàmic, que s'haurà d'anar enriquint amb les noves reflexions i dinàmiques que ens portaran els canvis en el nostre entorn. Creiem, així, que un dels seus principals valors afegits és un intangible. L'inici d'aquest procés de discussió estratègica territorial, compartit per tots, podria haver canviat el "clima". Un clima a favor del positivisme, l'esperança, la creença en les pròpies fortaleses i el treball per aconseguir-ho. Un clima que es basa, de manera essencial, en un canvi en la governança pública i privada. Una governança que, presidida per principis tècnics, cerque l'excel·lència a través del rigor, la coordinació institucional i l'eficiència.

Finalment, unes quantes paraules sobre el lideratge. El Pla, i el que es vol aconseguir a partir d'ell, només s'executarà amb lideratge. Es necessitaran institucions públiques i privades que agafen aquest compromís. Sense aquest lideratge, la governança del mateix pla es diluirà i també la seua aplicació".